

Sri J. MOHAMED IMAM.—Will all the Ministers or at least the concerned Ministers be here? I find that some have gone to Delhi and some to Indore. Unless there is a corresponding response from the Ministry or unless they take lively interest in the non-official resolutions, what is the use of having discussion here?

Mr. SPEAKER.—After all, we have to carry on our business. The Cabinet has joint responsibility and the Ministers who will be present will take care of the debate. Shall we sit on the 30th?

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—That is not possible.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We shall discuss it among ourselves and let you know our views in the matter.

PAPERS LAID ON THE TABLE

SECRETARY.—Sir, I beg to lay on the Table of the House the Hyderabad Agricultural Debtors' Relief (Mysore Amendment) Bill, 1956, as passed by the Legislative Council.

BUDGET FOR 1956-57

Demands for Grants for the Period of Five Months Ending 31st March 1957—(Contd.)

Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—The Finance Minister is not here.

Mr. SPEAKER.—It has been defined in the Rules of some of the Assemblies and in Lok Sabha that the Finance Minister includes any Minister.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ಬಡ್ತಿ ಟ್ರಿನಿಟಿ ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಅವು ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೊಸ ಹೆಸರುಗಳು. ಮಣಸಬ್, ಮಹಾ ವರ್, ಯೋವಿಯಾಸ್ ಅಂದರೇನು, ಅವರ ಕೆಲಸವೇನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ವಿವರಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಾಗ್ಯೂ ಮಾಂತರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಸೌಲಭ್ಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು; ಅದು ಅಪ್ಪಾಗಿ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಬಡ್ತಿ ಟ್ರಿನಿಟಿ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಸೌಲಭ್ಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆಗೆ ಸುಮಾರು 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು

ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಪಶೀಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ದಿರುವಕಡೆ ರಸ್ತೆಯಾಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್‌ರೋಡ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒಪಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮರನಾದಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಸೌಲಭ್ಯ ನಿಯೋಗಿಲ್ಲ, ರಸ್ತೆ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಹೇಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಊರಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಊರಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಈಗ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವ ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅದರ ಉದ್ದವೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ.

ಇದಲ್ಲದೆ ರೈಲ್ವೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸೌಕರ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಪೂರ್ವತೀರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಯೂ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ನರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಅಮೇಲೆ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 5 ಲಕ್ಷದ ಸಹಾಯದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳು, ಲೋಕಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳು, ಎಫ್. ಇ. ಎಸ್. ಕೆಲಸಗಳ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರೂರಲ್, ಪಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ವರ್ಕ್ಸ್, ಐ.ವಿ.ಸಿ. ಫಂಡಿನ ಕೆಲಸ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದವಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವಿದೆ, ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಯಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷಿಯೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾದಮೇಲೆ ಅದು ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ನೂರ ಇನ್ನೂರು ಗಜ ರಸ್ತೆಮಾಡಿ ಕೈಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಏಜೆನ್ಸಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಈಗ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರಲೇ ಇಲ್ಲ; ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅದು ತನ್ನ ನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ರಸ್ತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಹಳೆಯ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿಗೇ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದಲೇ ನಡೆದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ; ನಾಲಾರು ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ; ಹಣ ವ್ಯಥಾ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಕಾಸಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು 200 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 160 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1 P.M.

ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಎರಡೇ ಜೀಪು ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು

ಜೀಪು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಮೆ ರ್ಯಾಂರ ವತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಅರ್ಜಿಗಳಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಜೀಪುಗಳಿದ್ದು ಏನೂ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದೇನೂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ರೀತಿ ಎರಡು ಜೀಪುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದರಿಂದೇನು ಸಾರ್ಥಕ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಇವರು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಖರ್ಚುಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಮೇಲೆ ಚಕ್ಕುಮಾಡುವವರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟೋಬಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಏಳುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. 160 ಹಳ್ಳಿಗಳಿರ ತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಬ್ಯಾಕ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಮುಳಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 19 ಕಾರುಗಳನ್ನೂ, 136 ವ್ಯಾನುಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿ ಕ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ, ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎರಡು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ 1954-1955ರಲ್ಲಿ 56 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 33 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಇವುಗಳ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದು ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳು ಕೂಡ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ತ್ತು. ಈಗ ಲೋಕಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್‌ಗೆ ಬೇರೆ 33 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂ ದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಯಾವ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದೂ, ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣವೇನೋ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕುವುದು ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ, ಏನೆಂದರೆ, Mass Communication Vans ಸಪ್ಲೈಗಾಗಿ 227 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೂಡ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನು ವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿತರ ಬಾಬುಗಳಿಗೂ ಹಣ ವ್ಯಥಾ ವ್ಯಯವಾಗು ತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ, Discretionary grants ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬಾಬಿಗೆ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಇನ್ನು Territorial and Political Pen- sions ಎಂದು ಬೇರೆ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಈಚೆಗೆ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ, ಇದನ್ನು ಇನ್ನೆಷ್ಟುಕಾಲ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ವಿಚಾರ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಅಂದರೆ, ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ, ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಡೆಸಲು ಕೂಡ ಅವರು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಏನು ಸಂಕಟ ಎಂಬುದು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ತರಬೇತು ಹೊಂದಿ, ನುರಿತವರಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ ವಾದ ವಿಚಾರ. ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸದ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇನೇ ಒಂದು ಅಗೌರವ ತರತಕ್ಕ ದ್ದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳೂ ಕೂಡ ಸೇರಿವೆ. ಅವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯದಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಭ್ಯಾಸದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಅವರಿಗೇ ಸೇರಿದೆ. ಎಂದರೆ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದವರೆಗಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಅವರಿಗೇ ಸೇರಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ integrate ಮಾಡಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಸರಕಾರ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಗ್ರಹಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಮೈನ್ಸ್ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀ ಕರಣಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೆವು. ಅದರಂತೆ ಇದರ ರಾಷ್ಟ್ರೀ ಕರಣವನ್ನೇನೋ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಭಿಮಾನ ತೋರಿಸಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಜಾಣ್ಣು ಚೇಲರ್ ಕಂಪೆನಿಯವರನ್ನೇ ಪುನಃ ನೇಮಿ ಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಕೆಂದ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಎರೋಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪುನಃ ನೇಮಕಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಶಂಕಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಈ ಜಾಣ್ಣು ಚೇಲರ್ ಕಂಪೆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಬಂದವರು. ಇಂತಹವರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳೊಂದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಅವರನ್ನೇ ಪುನಃ ಸೇರಿಸಿರುವುದು ತುಂಬ ವಿಪಾದಕರ ವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರ ರನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆಯದೆ ಪುನಃ ಅವರನ್ನೇ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಜಾಣ್ಣು ಚೇಲರ್ ಕಂಪೆನಿ ಯವರು ಹಿಂದಿದ್ದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ದಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಈಗಲಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ).

ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನೇಮಿಸಿಲ್ಲ. ಜಾಟ್ ಟೆಲರ್ ಕಂಪೆನಿಯವರೇನೂ Administrators ಅಲ್ಲ, Consulting Engineers ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನೂ ದಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವರಲ್ಲಿ ರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರನ್ನೇ ಪುನಃ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಂಬುವುದು? ಇದು ಯೋಚನೆಯಾದಂತಹ ವಿಚಾರ. ಈ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಈ Consulting Engineers ಗಳಿಗಾಗಿ Mysore Gold Mines Consultants fee 1,12,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, Champion Reef Gold Mines ಗಾಗಿ 1,00,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು Allowance ಗಳಿಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಿವರಗಳೇನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದ್ರವ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಕೂಡ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಅವರು ಇದ್ದಾಗಲೇ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳುಹಿಸಬೇಡವೇಕೆ, ಇವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪಿತೂರಿ ನಡೆಸಿದರು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಗಣಿಗಳ ಆಡಳಿತ ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ನಾವು ಗಳಿಸುವುದು ಎಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನಿಂತರು. ಜಾನ್ ಟೆಲರ್ ಕಂಪೆನಿಯವರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವಾಗ ಈಗ ಅವರನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇನು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶಂಕೆಯುಂಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಾರನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರನ್ನಾದರೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದುವು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಭಾವವಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

State guests charges ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2,56,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಏಕೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡಿಯಿಗೆ ಹೊರಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಐದು ತಿಂಗಳ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿ

ಗಳು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri T. ANANTHA PAI (Udipi).—Mr. Speaker Sir, under section 70 of the States Reorganisation Act, the Governor has already authorised these estimates and the House has been called upon to give its concurrence. Incidentally, it has given us an opportunity to know the financial position of the present Mysore State. And whatever might have been the feeling of the Finance Minister when he said that the state of finances was absolutely sound and the deficit might not prove to be as much as it has been shown, I have a feeling that it is necessary that the House must take into consideration the actual state of affairs without any complacency; because, after all, if we really feel that the people should participate in our programmes and they should play their part well either as tax-payers or as lenders to the State to manage the affairs of the State, it is necessary that the people must know how exactly we are carrying on. In this country I feel we lose nothing by telling people the truth, because, after all, they have to play their part in overcoming the difficulties that the State faces. Not only the old Mysore was not very sound as perhaps most people represented it, but the difficulties also have now increased on account of the integration of the different units. Apart from the fact that the units that have come into our State are deficit by themselves, the problems of integration are such that the financial implications will become serious whenever we think of raising the pay-scales or of making adjustments which would not have been necessary if the old units had continued as they were before-1st November. By the end of the Plan period, the State has to repay public debt to the extent of about eleven crores of rupees; and though in the Second Five Year Plan it is envisaged that the Centre as well as the States will have together to raise about 800 crores of rupees by way of additional taxation, I am afraid most of the States, and particularly this State, will have to re-examine its position

and see to what extent that burden can be borne. And if it has been envisaged to raise a sum of Rs. 1,200 crores by way of public loans, we have got also to see to what extent within the said period, besides the money that we require to repay eleven crores, we may be able to get funds in order to carry on development works. If we go to the Central Government with huge deficits saying that these deficits are inevitable, and after all if they can have deficit financing, let us also have a share of it, it would be a dangerous proposition. If we are under the impression that the State has vast resources and leaving those resources to themselves, it is possible to raise the revenue, that also should be examined. So we have to face hard facts. We cannot continue these huge deficits year after year and go to the Central Government and ask them for assistance because that assistance will not be forthcoming from them. Nobody is expected to help a bankrupt. It is only when the State is sound financially, it would be possible for it to go to the Central Government and ask for help in several directions. Instead of going to the Central Government with these deficits and asking them for loans, it would be worthwhile for us to bring pressure on the Government to recast the Second Five Year Plan in order to enable us in course of time at least to be self-supporting in several respects. Though there has been a feeling that Mysore is one of the most industrialised States in the country, I do not feel that there is room for complacency even there. The main objective of the Second Five Year Plan is to provide employment potential and industrialisation has been the only means in that direction. The Central Government has thought of starting several industries and the State Government also have been planning to do it. Both in the private sector and in the public sector, unless the State makes an effort to see that in the Second Five Year Plan period, maximum number of industries are secured for the State, it would be difficult for us to increase our revenues also as a result of any expenditure that may take place

here. It is only when industries are started and people get more employment and employment nearer home, it would be possible for them to save and give to the Government either by way of loan or additional burden of taxation. It is in this direction that I hope the Government will make every effort to see that maximum pressure is brought on the Government and this House should give its complete support and unanimous support to the Government to make its voice felt in Delhi in order to see that maximum developmental work is provided for in this State.

If backward areas have come into this State, it is not the fault of any one. In fact, all the Kannada-speaking people were split up into various areas. The Dhar Committee and every committee that has gone into the economic aspect of the question has said that this division has resulted in several areas remaining backward. Now that we have come together, it is but fair that we must make it clear to the Central Government that this is the reason that has made us backward and our coming together also has added a number of problems and therefore we require the maximum assistance not by way of charity but because we deserve it in order to see that the progress of the State is not retarded.

Even when the Government of Mysore prepared the Second Five-Year Plan, though there was the possibility of the new State being formed, they did not think of the problems that might have to be faced immediately after the reorganisation of the State. The Second Five-Year Plan of Mysore did not take into consideration the problems that were likely to arise. So also the Governments of Bombay or Madras, when they prepared the Second Five-Year Plans, did not take into consideration the areas that were likely to come into this State. For instance, I do not know whether any scheme under the Second Five-Year Plan for South Kanara has reached the Mysore Government yet. I do not know whether similar plans were prepared for other districts. Although we are told that so much of money has been

(SRI T. ANANTHA PAI.)

provided, with the cut that the Planning Commission has been imposing time and again, we do not know what exactly is the amount that is likely to be spent during the Second Five-Year Plan under different heads.

Sir, there are major ports. I incidentally refer to the question of Malpe port of this State. Why do I say that a major port is necessary for us? It is not because we have a coast line. But, if you run your eyes over the map of India, you can see that Bombay has two major ports. Cochin has one port. Madras has the possibility of developing Tuticorn; Andhra has Vizagpatam and West Bengal has Calcutta. We are the only State with a beautiful harbour site but without a major port. With the assurance of the Minister that in the Second Five-Year Plan it would be included I am not much pleased because unless the Central Government gives an assurance that it has yielded to the pressure of this Government to think in terms of developing a major port it may not mean anything. Because, when the West Coast Port Development Committee met, it had made it very clear that in view of this port being developed as a major port, the Central Government must reconsider their plans for Calcutta, Vizag, Cochin, Bombay and Madras. Sir, after all this port is likely to serve not only the Karnataka State but the entire country. Contrary to that, Government of India are not only not finding money for the development of this port but are going on expanding other ports at heavier costs and increasing their facilities. Even in the Second Five-Year Plan an amount of 80 crores has been provided for the development of ports and out of this 80 crores about Rs. 40,000 or a lakh has been provided for Mangalore and Malpe. I do not think that it would be possible for us to do much except carry on some investigation. But, in the meanwhile, 80 crores are to be spent for the expansion of ports like Bombay, Calcutta and Madras. A time may come when the Government of India can reasonably argue that it may

not be possible to take up the development of another port because of the availability of adequate harbour facility and port facility in the country. I would illustrate that point as to how it might happen. You know, Sir, that Bombay-Karnatak area is very rich in cotton and perhaps it was the richest area of the former Bombay State. But, you have hardly one or two textile mills and all the mills are concentrated in the City of Bombay. Even now all the cotton grown here goes to the textile mills in Bombay City. It would be difficult to have a textile mill in another place because of the All-India point of view in this behalf. A new policy has been adopted that we must put a halt to the overall spindling. So, it may not be possible for us to make use of the cotton for providing for local employment. Unless we make the Central Government agree to take up the development of our ports, I am afraid, we may miss the bus. It is no use just talking that we have beautiful harbour areas. One of them must be made a port. This Government must decide its policy and bring pressure on the Central Government.

Sir, now the Central Government is carrying on survey work for railways. Rs. 7½ lakhs have been provided for the Hassan-Mangalore railway survey. The other day the Railway Minister was making a speech in Mysore and he said, from the economic point of view, the Railway Board did not consider it to be worthwhile though he could realise the significance of having it. At the same time another survey has been ordered because of the local pressure for connecting Mysore with Tellichery. The Government of India has decided to take up the linking of Mangalore with South Bombay because that is the only part of the country which remains without a railway now. They had an aerial survey and it is proposed that it might be from Mangalore to Malpe, Malpe to Talguppa, Talguppa to Sirsi and Sirsi to Londa. I suggested to the Railway Board, after the Railway Minister made this speech, to take up the survey of Malpe-Bhadravati and see what the cost would be and whether it would not be feasible. To my great surprise

I received a letter from the Railway Board saying that my suggestion also would be borne in mind. But I can take it that the possibility of any one of these railway lines being taken up for construction is remote. Sir, unless there is a railway link connecting an industrial area like Bhadravati to a port, the development of that area would not be much. With the Malpe-Bhadravati railway link, it would be possible to meet the urgent requirements of Bhadravati. Today the whole thing has got to be taken to Bangalore and from Bangalore to Bhadravati. Only if we urge that this link is absolutely necessary, we have a chance of this link also being considered favourably because it satisfies the conditions that the Central Government had laid down for the construction of railways. Otherwise, the cost of production of iron and steel in Bhadravati will not be very economical. In view of the proposals to have steel plants at Durgapur, Bhilai and Rourkhela, if a railway link is not provided for Bhadravati, it is quite possible that the Government of India and experts may say that this factory does not require any expansion from the economic point of view.

1-30 P.M.

From the point of view of the development of these areas, I would strongly urge on the Government to think in terms of taking up this question with the Central Government. Take the case of development of communications. This State has very poor communication when compared to the rest of the country. Take the case of this State. There are areas in Hyderabad and Bombay Karnataka which require immediate improvement. The mileage of National Highways in this State is the smallest. The Government of India have not taken up the responsibility to maintain even the West Coast Road which is a National Highway road. While they have agreed to bear half the cost of construction of this road a large part of the cost will be borne by our State. The Centre has not agreed to take over the maintenance of this road. That

means to say that the State Government has to spend a lot of money over the maintenance of this road. Today I would urge on our Government to take up this question with the Centre and see that this West Coast Road is converted into a National Highway and the programme is taken up on hand without much delay because nearly 4 to 5 crores of rupees have to be spent over the maintenance of this West Coast Road. Besides this, the development of the highways in South Kanara and Karwar Districts where this West Coast Road leads should be expedited as soon as possible; otherwise the Central Government might as well say that the allotment made to this State has not been exhausted and until that is done no further work could be done. They will not only give money but they also want to give importance to performance also. There is no use of any State planning big schemes and asking for funds if it has not got the machinery to put into effect those schemes. From that point of view I would urge on the Government to see that this West Coast Road development is taken up immediately. Some of the projects in South Kanara are likely to face some engineering problems and they may take at least 3 to 4 years for construction. We should not lose time on that. The question of Bangalore-Mercara-Mangalore Road also could be taken up with the Central Government and we should urge on them to take up this road as a National Highway. If the Central Government is persuaded to take up some of these important roads as National Highways, the State Government might be relieved of their responsibility for maintenance of those roads and the funds thus saved would be available for the improvement of other communications.

Then, Sir, I come to the question of fisheries. Of course, we are lucky now that we have got a lot of fish; but fish cannot be caught so easily as people imagine. We have envisaged administrative difficulties and other difficulties in the budget speech itself. But I might say that a lot of talk has been going on about the development of fisheries in this country,

(SRI T. ANANTHA PAI)

but no concrete efforts have been made in this direction. Now, a lot of assistance has been coming to the State Government. There are instances in this State where the money has not been put to the best use. I hope that our Government will not repeat that mistake, and that whatever assistance we get from the Centre will be put to the right use. Nowadays we have been getting a number of experts from foreign countries to look into the problems relating to fisheries. Three experts had come from the United Nations and I had a discussion with them. But I was feeling small within myself when the smallest problems had not been attended to and I thought it was no use discussing with them bigger problems. We are very badly in need of marketing facilities because we are not able to sell to the best advantage whatever fish is caught. I told those experts that we require 40 roads for South Kanara. There is not even half a mile or three-fourth of a mile road in each area to connect the fishing hamlet with the main road. I requested them to impress upon the Central Government the need to take up this work first. They stated that there should be no difficulty in respect of communication and that assistance would not be given unless these facilities are improved. I told them that these conditions have been there since 7 to 8 years and because these are the simplest things which have not been attended to, they may not take into account our requirements. I would very much wish that this Government takes up this question immediately and connects the fishing hamlets with the main roads, because that would be the first step in the direction of proper marketing. In spite of there being a lot of fish, there are many fishing problems also. During this year there was acute scarcity of fish. Sometimes the fishermen get a lot of fish but sometimes none. The maximum catches would be 25 lakhs fish but sometimes absolutely nothing. And this year famine conditions have persisted and our fishermen are in great distress. The fishermen are generally poor people. They depend

merely upon fishing. Fishing will be done only during a particular season and during the other seasons they will have no work. I very much wish that the Government goes to their rescue during the off season by way of giving them interest-free loans even by taking their nets as security in order to help them to tide over their financial difficulties. Hon'ble Members feel very light of taking the net as security, but I may tell them that each net would cost about Rs. 12,000 to Rs. 15,000 and the total amount of loan that could be given to them would be Rs. one lakh. About 50 to 60 fishermen can join together and offer surety and this would be an absolute security for any advance to be made to them.

Sir, it is not the lack of schemes that we are worried about but about their execution. After all, these problems cannot be solved unless we execute the schemes. It is only when we take up this question intensively we face many difficulties. Just about a month ago, I had a survey of villages of these fishermen. I found between now and about 5 years ago, the conditions of living of the poor have gone down considerably; their incomes have gone down; their debts have been mounting and the number of children has also increased in their homes with the result that their economic conditions have become worse. While it is true that we have built up large dams and taken up big projects on hand, the basic problems of the people continue to be what they are and we cannot be blind to them. We have got to make an effort to solve them. I would therefore urge on the Government that whenever they apply any scheme to any particular area, a survey of every family should also be taken, because, after all, without survey no planning would be possible. If we have found response in certain areas from the public towards the development schemes, it is because of their economic position; it is only people who have got some money that can contribute towards the development schemes. But if people are poor, it would not be possible for them to contribute even

manual labour. After all, their difficulties of living are far greater than the contribution that they can make towards the developmental schemes. I would therefore urge on the Government to see that the Second Five-Year Plan of this State is recast with a certain amount of realism. Of course, I agree certain priorities have to be given. The need to adjust the Second Five-Year Plan of this State with the plans of South Kanara, of Bombay Karnataka, of Hyderabad will have to be impressed on the Planning Commission. We have got to take into account the fact that we have a number of beautiful ports; we have got trained men for ship-building yards. We have clamoured for several industries to be located here. I can assure you, Sir, that if the question of major port had been taken up five years ago, it was quite possible that the oil refinery could have been located here instead of at Trombay. After all, there are certain industries which can be developed without local raw materials but they should be located in the port area. We have lost many opportunities in the past. While the rest of the country is being developed, if we do not keep pace with them, we are likely to lose in the race in the long run.

I am glad that this State has addressed itself seriously to irrigation schemes. Most of the assistance that we get from the Centre is being spent in this direction. So far as administration is concerned, I think the State has a great opportunity of giving up its old tradition, because, after all, let us not feel that whatever there was in Mysore was inherently good or whatever there was in South Kanara was necessarily the best or whatever that came from Bombay could not be improved upon. That sort of attitude is not only dangerous but it will lead to a lot of harm. Everyone in this House feels that the administration requires reorganisation. I am not casting an aspersion on our administrative personnel. They are as much interested as anybody else in the development of this State and in doing their job well. Unfortunately, nobody

does his own job. A Havildar is required to do the job of a Revenue Inspector and a Revenue Divisional Officer is doing the job of a Havildar. The Collector is asked to look after the work of a Village Patel also. No doubt, there is a certain amount of decentralisation. But this top-heavy expenditure cannot be reduced unless we trust our Government servants. It is not a question of paying salary to our Government servants. The administrative machinery is so constituted that no one is capable of taking up responsibility for the fear that the man above him is likely to lead him to trouble. No one dares to take any initiative and no one is trusted by his immediate superior because of the present rules and regulations. Yesterday, some Hon'ble Members of the Opposition referred to the various powers enjoyed by the officers of South Kanara as compared with the officers of Mysore. Unless a certain amount of decentralisation takes place and unless the Ministers refrain from taking up jobs which can be entrusted to the officers, the administration cannot be carried on efficiently. We have got to trust the people of this country. Without that our national character cannot possibly be built up. I know of an instance in South Kanara where Government had provided the money, but a loan of Rs. 150 could not be given to a farmer because they wanted the Village Patel to identify him or the landlord to give a guarantee for that amount. When this question came before us—at that time there was a seminar at Coimbatore and the Planning Commission Members were there—the Planning Commission members were asked as to what should be done. They were shocked to hear this. They asked, "Why should we not trust our own Indian citizens and why should we not give them credit to the extent of even Rs. 150?". Our officers said that in spite of all the care that they exercised, it happened that the persons in whose names loans were taken from Government did not at all exist. Supposing out of hundred people ten people prove to be defaulters,

(SRI T. ANANTAA PAI)

if you make it a point not to advance loans to any person because of defaulters, it comes to this that because of 10 defaulters 90 persons cannot get loans. I do not think this is proper. If there is misappropriation and if there is any serious mistake, by all means take the officers concerned to task. But let it be understood that the trust of the people is the basis for administration. Today, the merchants are branded as black-marketeers and tax-evaders. We are accusing the Government officers as being corrupt and the politicians are branded all over the country as—I do not want to mention that word. If we go on classifying people like this, it will be found that there are no honest people. I would urge that all of us considered as honest. Dishonesty in any form should not be tolerated. What I say is that national character should be built up by the Government taking up a positive attitude. As repeatedly pointed out by the Prime Minister of India, the problem is to build up men and women in this country. I hope that this Government will chalk out plans in consultation with the Planning Commission and keep them ready for execution by the new Government when it comes into power. This State has got a name for efficiency and it has a tradition of executing at least the dams and other construction works efficiently and economically. I hope its performance in other spheres also will be equally grand.

We members from the South Kanara have some apprehension whether our educational institutions will suffer as a result of introduction of uniformity in the matter of grants. I do hope that no effort will be made to level down any improvement that has taken place in any part of this State but that every effort will be made to see that the best in any part of the State will be taken as the ideal and other parts of the State will be brought up to that level.

I thank you, Sir.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Sir, the Finance

Minister in his opening remarks has said that these budget estimates are only approximate. Therefore, I do not propose to enter into those details. I wish to make only some comments on some of his observations.

He has mentioned what I would call three or four cardinal points. The first is that we may have to face deficit budgets for some years to come. The second is that the Centre has to give substantial financial assistance in the form of grants and loans. The third is that the deficit, though it may amount to as much as Rs. 15 to Rs. 20 crores at the end of the Plan period, need not unduly alarm us and the fourth is that taxation is inevitable.

First and foremost, I would like to refer to his remarks on what are known as the revision of pay scales.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—On a point of information, Sir. Is not the Finance Minister available?

Mr. SPEAKER.—He has gone to the Upper House.

Sri R. CHENNIGARAMIAH (Minister for Local Self-Government).—Sir, he is engaged in the other House, but we are taking notes.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Ministers may change places. But my submission is that finance is a very important point and unless the Finance Minister is here, we will not feel like arguing our case at all.

Mr. SPEAKER.—Some time ago I said that in the Rules of other Assemblies the Finance Minister has been defined as including any Minister. So, as long as there are two Ministers, one of them can be taken as the Finance Minister.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Sir, I must congratulate the present Finance Minister and the Finance Department on the bold step they took from the very first day they assumed office in revising the scales of pay, especially of the old Mysore Government servants. As Hon'ble Members of this House know, this is a subject fairly dear to my heart and I am really glad to find that within 60 days this Government has taken a bold step and has promised this House that by 1st January 1957,

the pay scales of most of our Government servants will be revised and their lot improved.

Now, I come to the next point. Unfortunately, the Finance Minister has made no reference in his speech to the Report of the Finance Enquiry Committee, nor has he taken cognisance of a number of recommendations made by that Committee and by the Pay Structure Committee as to how best they could bring down the expenditure of the State. Sir, it is easy to say that we can go to the Centre for financial assistance, but our experience tells us that grants are getting decreased year by year while loans are getting bigger and bigger year by year and as long as the responsibility of returning the loans strictly according to schedule, with interest thereon, is there, let us not become complacent that our development schemes will go forward and that our State's finances will be sound. In this connection, I would like to mention that I have been hearing in this House for the last five years about our irrigation projects.

Mr. SPEAKER.—This House has not been in existence for the last five years.

Sri V. M. MASCARENHAS.—I am sorry. I stand corrected. In the year 1952, the Finance Minister when he presented his budget to this House told us that the Nugu and Tunga Reservoirs were nearing completion and that within a few months water would be let out. Today, Sir, we are at the end of 1956. Yet, I am shocked to see in the Finance Minister's speech budget figures for these two schemes for the year 1957. Crores of rupees are spent on irrigation projects and if this is the way the administration is carried on . . .

Sri H. K. VEERANNA GOWDH (Minister for Public Works).—May I intervene for a minute? Provision is made for these two projects not for digging canals, etc. We have allowed irrigation under these projects. In both the projects water is allowed.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Is it to the full extent? I have been, Sir, mentioning these because these reservoirs, built at a tremendous cost,

built on money borrowed either from the Government or as public loans, should at least bring a return of 4 to 5 per cent so that the State need not necessarily go on building deficits. I am afraid Government is not giving serious thought to this problem. Because crores of rupees freely come either in the form of loan from the public or grant from the Centre, these irrigation projects are going slow. This is not the administrative efficiency as one would wish for.

I would like to make one more mention, namely, that Government should, as far as possible, try to minimise the administrative expenditure. The old adage says, every rupee saved is a rupee gained. Let not the Government in power forget that they should seize every opportunity not only to reduce the expenditure but also to bring about austerity in public life. Whether in the case of quarters to Ministers, their motor cars, or travelling allowances, let the people at the top show a good example so that our friends in the Opposition side need not make hay with the remarks of the kind they have been making for the last one week. Let, therefore, my friends on the Treasury benches set an example and let the people of the State say, here is a Government that is prepared to set a beautiful example and interested only in the welfare of the State.

Sir, now coming to the new Mysore State, when I spoke a few months ago for the Karnataka State I not only welcomed the bigger State but said that Mysore had a great future in the new State. My friend Sri T. A. Pai has stated the various possibilities of starting industries, how the State could progress if the schemes he enumerated could be put into operation. I fully concur with him. My feeling is only about the question of administrative slowness and administrative inefficiency. I may sometimes call it indifference on the part of Government servants because they have not been imbued with the spirit of sacrifice that one would like from them. It is for this Government to see that industrial and other projects that have already been

(SRI V. M. MASCARENHAS). sanctioned go at a faster speed. As a member of the Board of Industrial Concerns, I must regretfully point out that some schemes have been held up in the Secretariat for over 36 months on the question of a draft of an agreement, and another scheme is delayed for 24 months merely because the Advocate General could not agree to one sentence. This is not conducive not only to good Government but also to the progress of the State. Now, in the new Mysore State there is scope to build up new industries. Let us all put our efforts and see that these possibilities, immense resources—forest, fisheries, ports, mineral and so many other advantages—are made use of to the best advantage of the State so that our State one day in the near future shall become a source of envy to other States. Mysore State which was considered as an industrial and progressive State should become more progressive. There is no point in saying that we cannot progress. Provided we have the right men and a right administration it is my honest feeling that we can progress. Only what is wanted is goodwill, courage and understanding and if these are forthcoming I can say the State of Mysore will progress. May God help our efforts!

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ (ಮಳವಳ್ಳಿ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1956-57ನೇ ಸಾಲಿನ ಐದು ತಿಂಗಳ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವಾಗ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದಿಂದ ನಾವುಗಳೇನಾದರೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಜೈಜರಿ ಬೆಂಚಿನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರುವಾಗ ಚುನಾವಣಾ ಭಾಷಣ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಮಾತು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು. ನಾವು ಈ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಬರತಕ್ಕ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಾದ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಇದೇ ತರಕ ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ, ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದಾಗ ಅದು ಕೇವಲ ಬರತಕ್ಕ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದಂಥ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಈಗತಾನೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 1952ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮುಕ್ತಾಯ

ವಾಗುವುದರಲ್ಲದೆ ಎಂದೆ ಅಷ್ಟೇ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಹಿಂದೆ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಹೇಳಿಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ವಿಷಾದಕರ. ಮರಾಮತ್ತು ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನುಗು ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿರುವುದು ರಿಪೋರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಪೂರೈಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕೆಲಸ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರೊಬ್ಬರು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಿಜವಾಗಿ ಪೂರೈಸಿದೆ ಎಂದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸತ್ಯವನ್ನು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಅಸತ್ಯವನ್ನು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಅಲ್ಲಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತು ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವಾಗ ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಿದೆ ಎಂದು ನುಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಅಸತ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಪ್ರಾಂತ ವಿಂಗಡಣೆಯಾದಾಗ ಐದು ಪ್ರಾಂತಗಳ ಭಾಗಗಳು ಮಹಾ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಾವು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

2 P.M.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮನೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ನಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರತಕ್ಕ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೇ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆಯೇ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖಾಯಂ ಪಡಿಸಿವೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಶಾಖೆ ಮತ್ತು ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ, ಅಸಮಾಧಾನವುಂಟಾಗಿದೆ. ಈಗ

ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನಮಾನ ಧಾನವುಂಟಾಗಿರುವಾಗ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಒಂದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬಹುದು. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಆರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಬಾಯಂ ಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವಾಗ, ಮರಾಮತ್ತು ಇರಾಖೆ, ಫಾರಿಸ್ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ 10-15 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಸ್ಥಾನ ಬಾಲ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷಣೆ ಕೊಡದೆ ಅವರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಮಹದನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳು ಬಾಲ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನ್ನು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಲ್ ಗ್ರೇಡೇಷನ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಬರುವವರೆಗೂ ಭರ್ತಿಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕೊಳ್ಳೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಲ್ ಗ್ರೇಡೇಷನ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅದು ಬರುವುದು ನಿಧಾನವಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಸ್ಥಾನಗಳು ಏಕೆ ಬಾಲ ಇರಬೇಕು! ಆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಏಕೆ ಆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಂಟರಿಂ ರಿಲೀಫನ್ನು ನಾನು ಗೆಜೆಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರು, ಸ್ವಾಮಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇರಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮರಾಮತ್ತು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಡಿಗಳು ಎಂದು ಒಂದು ದರ್ಜೆಯ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು 10-12 ವರ್ಷ ದಿಂದ ಈ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯದೇ ಇರುವುದು ತುಂಬ ವಿಪಾದಕರ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಬಂದಾಗ ಇವರ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಸ್ಟೇಲ್ಸ್ ನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅದು ಜನವರಿ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಬಾಯಿರೆ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಇರುವುದು ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಹೈವೇಟ್ ಏಡೆಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏನು ಲೆಕ್ಕ ಆಗುತ್ತದೋ ಸರಿ

ಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 60 ಭಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಶೇಕಡ 60 ಭಾಗ ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳೂ ಕೂಡ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮೀಷನ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರ ತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇನ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ರವರು ವರ್ಗಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸೇತಸ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೇಮಕಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬೇರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಯಾವರೀತಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರಾಗಿರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಅಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡದೇಯಿರುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಶೋಚನೀಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸಮಯೇ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ; ಮತ್ತು ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಎಂದಿವೆ; ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಗ್ರಾಂಟ್ ಸ್ಕೂಲು ನಲ್ಲಿ ಅನಾಕ್ಯಾಲಿಫೈಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಎಲ್. ಎಸ್. ಆಗದೇ ಇರುವವರು ಕೆಲವರನ್ನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಕ್ಯಾಲಿಫೈಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ದರ್ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕೆಲವು ದಿವಸ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೇಳಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಪುನಃ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನ ಬಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯ ಸಂಬಳ ಸುಮಾರು 3-4 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇರಾಖೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥಾನದವರಿಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ವಿದ್ಯಾಇರಾಖಾ ಬಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರದ್ದಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ, ಅವರು ತಜ್ಞರಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಆ ಶಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಮೇಲ್ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬಂದರೆ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೂ ತಜ್ಞರಲ್ಲ, ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ರೂ ತಜ್ಞರಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇರಾಖೆ ಬಹಳ expert department. ಅದರಿಂದ ಅದರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಜ್ಞರಾದವರನ್ನೇ ಹಾಕಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಹಾಕದಿದ್ದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರು ಈ ತಜ್ಞರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.)

ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸದೇ ಇರತಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದಿರುವವರಾಗಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಗೋಮಾಳ, ಗೋಕಟ್ಟೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅವುಗಳಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮನಗಂಡಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಈ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರು ಎನ್ನತಕ್ಕವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ, ಅಧರ್ಮ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತುಗಳೇ ಸಾಲುಪುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು ಬೇಡಿ, ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಕೂಡ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪೂರೈದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಗೋಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಬೇಸಗೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ದನಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಮೇವನ್ನು ಮೇಯ್ದು ಆ ಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಕಟ್ಟೆಗಳು ಮರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಾದಾಗ ಒಡೆದು ಹೋದರೆ ಪುನಃ ಅವನ್ನು ರಿಪೇರಿಮಾಡದೆ, ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದ ಆ ಕಟ್ಟೆಯ ಪ್ರದೇಶದ ಜಮೀನನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರಿಗೆ ಗೋಮಾಳ ಮತ್ತು ಗೋಕಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ನಾನು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬಾರದೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದೂ ಕೂಡ, ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳೇಕೆ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರು? ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಉಚಿತವೇ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ.—ಖಚಿತವಾಗಿ ಇಂಥ ಕಡೆ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಒಂದೆರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ಕಡೆಯಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಗೋಮಾಳವಿಲ್ಲ, ಗೋಕಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಡರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ

ನೊಂದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಮಾಡದೆ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟತ್ತೋ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸದರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿದೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಾದರೂ ಗೋಮಾಳ, ಗೋಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾದಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೆವೆನ್ಯೂವಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಕೆಲವುಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲೊಂದು ಕಡೆ ಇಲ್ಲೊಂದು ಕಡೆ ಅಂಥ ಅಸೈನ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯ ಕುಂಠಿತವಾಗಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸಲು ಹಣ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈಗರಾದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವರೀತಿ ಏರ್ಪಾಡುವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಅದರ ಭಾಗ ಸಲ್ಲುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸೆನೇಟಿಗೆ, ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ನವೆಂಬರ್ ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದ್ದೆವು. ಆ ಸದಸ್ಯರ ಅರ್ಹತೆ ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಕಾಲದಿಂದ ಹೋಗಿದೆ ಯೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸೆನೇಟಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಹತೆಯಿಲ್ಲದವರ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದಿನ ಸದಸ್ಯರು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ನಡೆಸುವುದು ಅಕ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸೆ ಮತ್ತು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸೆನೇಟ್ ಈ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಕ್ರಮವೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸಿದ ನೀತಿಯ ವಿಷಯ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ದೈವದತ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಜ್ಜಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಯಸ್ಸು ಕಟ್ಟಾಗಿದ್ದವರು ಮುದುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ವಯಸ್ಸಾದವರು ಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರ ಕೈಯಲ್ಲಾಗದಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಇದರ ಶಾಖ ತಟ್ಟಿದೆ; ಹಾಗೆ ತಟ್ಟಿದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾರೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ನೂರಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿವೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಕಡಿ ದಾಳ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದನಂತರ ನೂರಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರುವಾಗ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತಮಗೆ ಯಾವುದು ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟು ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಇದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ನೀತಿಯಲ್ಲ. “ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ” ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥಾನವಿದೆ, ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದರೋ ಅದೇ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದೇನಾಗಿ ಬಗೆ ಹರಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಸಮಾಜವಿಕಾಸಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತತ್ವ ಅಥವಾ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸದೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಲ್ಲ ತಮಗೆ ಬೇಕೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಪದ್ಧತಿ ಹಳೆಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲತ್ತು. ಇನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದು. ಸಮಾಜ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ನಿಯಮಗಳೇನಿವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಸರಿಸಿ ಆ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚುನಾವಣೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸ್ವಂತ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯದೆ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತೆರೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಮಳವಳ್ಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಹೌದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದನೆಗಳು. ಆದರೆ ಒಂದು ಭಾರಿ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. 160 ಗ್ರಾಮಗಳು ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿವೆ. ಮೊದಲು 80 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಹೊಸದಾಗಿ ಇಂಥ ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಯುವಾಗ ಅರ್ಧಮರ್ಧವಾಗಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟು ಅವೇ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನೀತಿಯಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ತಂದರೂ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಣ್ಣ

ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಎನ್ನುವ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇನಿರಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲಾ ಇರುವ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಈಗ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿತ್ತು. ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಲೋಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1956-57ನೇ ಇಸವಿಯ ಕಡೆಯ ಐದು ತಿಂಗಳ ಈ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನಾವು ಈಗಿನ ಪರಿಶೀಲನಾ ತ್ರೀದ್ವೇವ. ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಸಿಚ್ಚುಯೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಖಚಿತವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, Receipt side ಆಗಲೀ, Expenditure side ಆಗಲೀ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವೂ ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆದಾಯದ ಬಾಬು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಯಾವ ಯಾವ ಐಟಿಮ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶದವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಖಚಿತವಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊನೆಯ ಐದು ತಿಂಗಳ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು, ಎಂದು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೂಟಿಸಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಐಟಿಮ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು, ಹಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ, ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೂರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿ. ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳು ಇವು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂರು ಐಟಿಮ್‌ಗಳು ಇವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಈ ಐದು ತಿಂಗಳ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಈ ಐದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವಂತೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಅಭಾವವಿರಬಾರದು. Welfare State ಎನ್ನುವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿದ್ದರೆ, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತರಲು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ)

ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಂತಹ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹೇಗೆ ಒಟಿನ ಭಿಕ್ಷೆ ಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು? ಇದು ಕೂಡ ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರ ವಾದ ವಿಷಯ. ಇದುವರೆಗೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೋ, ಅಥವಾ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೋ ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲವೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದುವರೆಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಎಲೆಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಂದೇಹವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ರಸ್ತೆಗಳು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೂ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಒಂದು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಒಡಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದಹಾಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವೂ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ್ಯೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ quota ಕೂಡ ಕೊಡದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಆಸ್ತಿಗಳು, ಮುಸಾಫರ್‌ಖಾನೆಗಳು ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆರ್ಟ್ ಇವೆಲ್ಲ ಸೇರಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷವಾದ ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೊಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟುಕಾಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ 2-30 ರಿಂದ 3 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಉಪಾಹಾರಕ್ಕೇಳುತ್ತದೆ.

The House adjourned for Lunch at Thirty Minutes past Two of the Clock and re-assembled at Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ತಿಳಿಸುವ ಒಂದು ನೋಟನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 1952-53ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ distress relief works ನಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮತ್ತು ಎಲೆಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಹೇರಳವಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಹಣವಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಹಿಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ವಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳಿದ್ದುವು ಈಗ ಎಷ್ಟಿವೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಮರಾಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೊಟಿಸಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಲೆಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅವುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ. ಅವು Statutory bodies ಏನೋ ಆಗಿವೆ, ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟುಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಡುವಾಗ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ Villagewise ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿಲ್ಲ; ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯೇ ಆಗಲಿ ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಯಾವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಗಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಏನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಇವೆ, ಅಷ್ಟೇ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತೊಬ್ಬ, ಮಗದೊಬ್ಬ ಯಾರೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಇವುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದೇವರು ಒಬ್ಬನೇ ಬಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಗ್ರೇಡ್‌ವಾರ್‌ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ತೀವ್ರವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯುಗಕ್ಕೆ ಅವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚನೆಮಾಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ

ಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಡಿಸಬೇಕು.

ಅಮಲಿಯೋರೇಷನ್ ಗ್ರಾಂಟುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಪುರು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದು ಜನಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವಾಗ ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಆ ತರಹ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಏನೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಬೇಕು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಲವನ್ನು ಕೂಡಬೇಕು.

ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡು ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಮುಂತಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಇಂಥ ಸ್ಕ್ರೀಮುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನ ವಾದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸದೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟುಗಳು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ವಿಶಾಲವಾದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ವಿವರಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಸ್ಕ್ರೀಮುಗಳಿಗೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಆಗದಾರದು. ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಹಣ ಸಾಲದು, ಇನ್ನೂ ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡಿ, ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಿ, ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಕೋಟಿಗಿಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಆಯಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚುಮಾಡದೆ, ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬಿ ನಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ, ಮಲ್ಟಿ

ಪರ್ಪಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಆದರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೋಲಿಗ್ರೆಸ್ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಇದೊಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಇತರ ಬಾಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಪೋಲಿಗ್ರೆಸ್ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಎಂಟನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಾಧವರಾವ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದ Finance Enquiry Committee Report ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ನಮಗೆ ಕೊರತೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ 15-20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ಇಂಥಿಂಥ resources ಇವೆ, fisheries ಇವೆ, forest ಇದೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇದೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಮಗದೊಂದು ಇದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಂದಿನ ಹೊಸ ರಾಜದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರಿಸೋರ್ಸ್ ಇವೆ, ಯಾವವು ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವರ್ಷ ಟ್ರಾಪ್ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಏನನ್ನೂ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥನೆಮಾಡಿದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಇವೊತ್ತು ಕೂಡ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಆನಂದವನ್ನು ಸವಿಯಲು ನಮಗೆ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ರಿಸೋರ್ಸ್ ಇವೆ, ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು, ಇಷ್ಟು ಹಣ ಇನ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವ್ಯಸನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಸ್ವಾಮಿ, ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ ವಿಶೇಷ ಹಣವನ್ನು ಈಗ ನೀವು ಇನ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಜನಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರಕದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.)

ರೋಡ್ ಸೆಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಿರಿ. ಈಗ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಕಿ ಆದಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಬುಕ್ ಅಡ್ಡ್ ಸ್ವಮೆಂಟ್ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ. ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಖಾಸಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಬಸ್ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವವನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಉತ್ತಮವನ್ನು ಬರ್ಚು ಎಷ್ಟು, ಅವನು ಹೇಗೆ maintain ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬರ್ಚು ಎಷ್ಟು, ಉತ್ತಮವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ maintain ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ! ಖಾಸಗಿ ಮನುಷ್ಯ ನಿಂದ ಹೇಗೆ ಸೆಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಹಾಗೆಯೇ ನೀವೂ ಕೂಡ ವಸೂಲುಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬರ್ಚನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಳೆದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವನ್ನು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೌಕರ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ. ಮೊದಲು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒವರ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿ, ಜನರನ್ನು ಕುರಿ ತುಂಬಿದ ಹಾಗೆ ತುಂಬಿ ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಾದ ಇತ್ತು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇವೊತ್ತು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕ್ಯಾದರೂ ಹೋಗಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ಚಿಲಗ್ರಾಂ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಖಾಯಿರೆ ಇರುತ್ತಾರೆ, ತಕ್ಷಣ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಜನಗಳ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಂಟಕ ಬರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಒವರ್‌ಲೋಡ್ ಹಾಕಬಾರದು, ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಸ್ಸಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಇರತಕ್ಕ ಬಸ್ಸುಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಇರಲಿ, ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನ ಅಷ್ಟೇ ಹೊಂದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ನೀತಿ ಏನಿದೆಯೋ ಇದರಿಂದ ಈ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಎಷ್ಟೋ ಕಡಮೆ ಆದದ್ದನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು! ಮತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನ್ನೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಾರದು, ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೊಸ ಮೈಸೂರನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ಈ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟು ಮತ್ತು ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಹೊಡೆ ದಾಟಿ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತೋ ಹೇಳತೀರದು. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್

ಕ್ಯಾರ್ಪೊರಗಲ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ಯಾರ್ಪೊರಗಲ ಅಲ್ಲ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮೆರಾಂರರು, ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದಷ್ಟು ಹಣ ಪೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಈ ಏಳು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆ ಹಣ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬರ್ಚಾಗಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ಯಾರ್ಪೊರನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಫೀಸು, ಮತ್ತೊಂದು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕೂಡ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಣ ವನ್ನಾಗಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ತಕ್ಕ ರಿಬರ್ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ಯಾರ್ಪೊರಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸುಗಳು ಸಾರ್‌ಲೋಡ್ ವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡ ಗಳಿಲ್ಲದೇ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಆಫೀಸುಗಳೂ ಕೂಡ ಖಾಸಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಚೆಗೆ ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಡಿವಿಜನ್‌ರ ಕಮೀಷನರ್ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿಯಮಕಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರ ಜೊತೆಗೆ, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು ಎಂದೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಒಂದೆರಡು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಎಂ. ಎಸ್. ಜಿ. ಕಮೀಷನರ್ ಎಂದೂ ಇದ್ದರು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾಗದಪತ್ರ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಡಿವಿಜನ್‌ರ ಕಮೀಷನರ ಮೂಲಕವೇ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಬಹಳ powerful body, ಅಲ್ಲಿಂದ ಯಾವ ಕಾಗದ ಎಲ್ಲ ಹೋಯಿತು, ಹೇಗೆ ವರ್ಕ್ ಆಫ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಒಂದೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಆಫೀಸರರಿಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು. ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡಿ, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ ಜರೂರಾಗಿ, ಬಹಳ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ, ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ತುಂಬ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕೇನು, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಕೇನು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೇನು ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕೂಡ ಡಿವಿಜನ್‌ರ ಕಮೀಷನರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯಭಾರವೂ ಡಿವಿಜನ್‌ರ ಕಮೀಷನರ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಅನುಕೂಲವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಡಿವಿಜನ್‌ರ ಕಮೀಷನರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿವ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲ. ಬರೆ 'ಲಪ್' ನಿಂಪತ್‌ಯಿದೆ. ಅದು ಸಾಲದು, ಸರಿ ಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರೈಮರಿ

ಸ್ಯೂಲೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ 750 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಆಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ 750 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಡ ನಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಇಂಜಿನಿಯರು ಸರ್ಚೆಕ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ಯೂಲು ಕಟ್ಟಡವೇ ಬೇಡವೆಂದು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಎನ್ನಿ ಮೇಟಾಗಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಿಧಾನ. ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂಭತ್ತು ಅಂಗುಲದ ಗೋಡೆಯನ್ನೇ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಸರಿಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾದರೂ ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೀತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರ್ಚಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಅಥವಾ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಕೆಲಸ ಹೇಗಾಗಬೇಕು? ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ, 'ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಲಪ್ ಸಿಂಪತಿ ತೋರಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಯೂಲುಗಳನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಆಗಲೇ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವುದು ಮೂರು ತಿಂಗಳು. ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ರಿಕಾರ್ಡು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಹಳ ಕಾಲ ಕಳೆದರು. ಈ ಅಲ್ಪ ಕಾಲಕ್ಕೆ 4½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೋಲತಾ ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯವೇನು ತೋರಿಸಿದೆಯೋ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದೇ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಡಿಪೆಂಡ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ಶಹ ಬಾನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಈ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

Business of the House.

Mr. SPEAKER.—Before the Hon'ble Member commences his remarks, I want to know what we should do so far as the programme is concerned.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—I consulted my friends, Mr. Speaker, and they have no objection to work on Monday and Tuesday and they want to utilise Sunday as a holiday.

Mr. SPEAKER.—I do not know what the other Hon'ble Members are thinking about it. After all, Tuesday is the first day of the New Year. It is better to have a holiday on that day. On Sunday we can sit in the morning

and on Monday also in the morning and finish our work. If the Hon'ble Members are not so keen on non-official work, we can finish even on Sunday.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Members are keen on non-official business and I suggest we can have a sitting on Monday morning.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Education).—If there is sufficient work, we can meet on Monday. If we can finish the work on Sunday, there is no need for us to sit on Tuesday. I submit if the Hon'ble Members can agree, we can meet on Sunday morning and it may be on Monday also.

Mr. SPEAKER.—The programme is that, on Sunday, we shall meet in the morning and finish official work. The Bills that have come from the Legislative Council will be disposed of as also the Appropriation Bill. On Monday we can take up the non-official work. We can meet on Monday morning and finish by noon.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—Will there be sufficient work for Sunday and Monday, Sir? I appeal to the Hon'ble Education Minister to tell us if there is really work for Sunday and Monday. If we can devote the whole of tomorrow and if necessary one or two hours extra and finish the official work, we can meet on Monday for non-official work. You may kindly give us the benefit of Sunday holiday, Sir. So far as official work is concerned, if necessary, we shall sit for an extra hour or two on Saturday and finish the work. On Sunday we have an off-day and on Monday we meet for non-official work and finish by 12 or 12-30. That will be convenient to all, Sir. I appeal to the Leader of the Opposition and to you also, Sir.

Mr. SPEAKER.—The point is, we can sit in the morning tomorrow and finish the Budget discussion and if necessary we will sit in the afternoon and complete official Bills. On Monday morning we can take up non-official work.

So I take it that tomorrow we will have two sittings, one in the morning and another in the afternoon; Sunday will be an off-day and on Monday we will meet once again in the morning and finish off non-official work.